

ทัศนคติและพฤติกรรมต่อการซื้อเสี่ยงเลือกตั้งของคนต่างวัยในจังหวัดเชียงใหม่

นางสาวขวัญจิต สุตสวัสดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-328-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018133

ATTITUDE AND BEHAVIOR TOWARDS VOTE-BUYING BY
DIFFERENT AGE GROUPS IN CHIENGMAI PROVINCE

MS. KWANJIT SUDSAWAD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Government
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-328-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติและพฤติกรรมต่อการซื้อ เสี่ยง เลือกรั้งของคนต่างวัยใน

จังหวัด เชียงใหม่

โดย

นางสาวขวัญจิต สุตสวัสดิ์

สาขาวิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ฝ่องแผ้ว

บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น

ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *ดร.ถาวร วัชรภักย์* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *จรรยา สุภาพ* ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ จรรยา สุภาพ)

..... *พรศักดิ์ ฝ่องแผ้ว* อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ฝ่องแผ้ว)

..... *วิชา สุจริตธนาภิรักษ์* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา สุจริตธนาภิรักษ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ขวัญจิต สุคสวัสดิ์ : ทศนคติและพฤติกรรมต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของคนต่างวัยในจังหวัด
เชียงใหม่ (ATTITUDE AND BEHAVIOR TOWARDS VOTE-BUYING BY DIFFERENT AGE
GROUPS IN CHIANG MAI PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 153
หน้า. ISBN 974-581-328-1

การศึกษาวิจัย เรื่องทศนคติและพฤติกรรมต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของคนต่างวัยในจังหวัดเชียงใหม่
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทศนคติและพฤติกรรมต่อการซื้อเสียงในการเลือกตั้งของคนวัยต่าง ๆ ตั้งแต่ 18 ปี
ขึ้นไป โดยมุ่งเปรียบเทียบทศนคติและพฤติกรรมต่อการซื้อเสียงของคนวัยหนุ่มสาวกับวัยสูงอายุ เป็นสำคัญ
ทั้งนี้ตามฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันด้วย

วิธีการศึกษาวิจัยใช้วิธีการเชิงสำรวจ (Survey research) แบบ เชิงตัดขวาง (Cross-
sectional design) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามโควต้า (Quota Sampling) ทั้งนี้เพื่อกำหนดให้ได้
จำนวนประชากรตัวอย่างตามที่ต้องการ

ผลการวิจัยพบว่า ในแต่ละวัยมีความแตกต่างกันในเรื่องทศนคติและพฤติกรรมต่อการรับอามิสสินจ้าง
ปรากฏได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ผู้ที่มีทศนคติและพฤติกรรมเชิงคัดค้านการซื้อเสียง ซึ่งได้แก่ วัยหนุ่มสาว
และกลุ่มหลัง คือ ผู้ที่มีทศนคติและพฤติกรรมในเชิงสนับสนุนการซื้อเสียง ซึ่งก็คือวัยสูงอายุ ทั้งนี้เป็นไปตาม
สมมติฐานที่กำหนดไว้

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การเมืองเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติกร รัชต์ ๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงฉบับเดียว

C230050 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD : ATTITUDE AND BEHAVIOR/VOTE-BUYING/GENERATION

KWANJIT SWSAWAD : ATTITUDE AND BEHAVIOR TOWARDS VOTE-BUYING BY DIFFERENT AGE GROUPS IN CHIANGMAI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.PORNSAK PHONGPHAEW, ph.D., 153 PP. ISBN 974-581-328-1

The analysis study under the topic of "Attitude and behavior towards vote-buying by different age groups in Chiangmai ", has goal and objective to approach the attitude and behavior of people who are under 18 and over (at every different ages) towards vote-buying and tend to emphasis on the young generations and the senior as a comparative study, also according to the different in their economic and social status.

The analysis approach used the cross-sectional design of the survey research by using the quota sampling methodology as ways and means in order to figure out the precise quantity population.

It is discovered from the result that attitude and behavior of the people at different ages are not alike. They can be distributed into 2 groups, the first group was the young generation who has the negative reaction toward vote-buying. The second one had the positive standing point who was the senior group. This result is definitely according to the assumption and hypothesis that was laid down at first.

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การเมืองเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติกร *วิภา งาม*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Maria SWSAWAD*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความสามารถของท่านอาจารย์ที่ปรึกษาคือรองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ที่ให้คำชี้แนะและช่วยเหลืออย่างเต็มที่มาโดยตลอด รวมทั้งท่านอาจารย์ที่ร่วมเป็นคณะกรรมการสอบ อันประกอบด้วย ศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิथा สุจรีธนารักษ์ ซึ่งได้ท้วงติงและชี้ประเด็นข้อบกพร่อง ตลอดจนจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข อย่างไรก็ตามต้องกราบขอบพระคุณบรรดาคณาจารย์ทุกท่านที่ส่วนในการสร้างกรอบแนวความคิดในทางรัฐศาสตร์และการวิจัยให้กับผู้วิจัย

นอกจากท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะนำมาเสนอมิได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากพี่ ๆ สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือและสำนักงานเกษตรอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์และคิดคำนวณแบบสอบถาม โดยเฉพาะคุณเกษม ที่ช่วยวิเคราะห์แบบสอบถาม ด้วยโปรแกรม SPSS^x อย่างละเอียด และผู้ที่ไม่อาจลืมที่จะกล่าวถึงที่มีพระคุณอย่างเหลือล้นคือ บิดา มารดา ที่คอยสนับสนุนให้ทั้งกำลังใจและทุนทรัพย์ในการศึกษา

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามแต่มีส่วนสำคัญอย่างมากในการผลักดัน และให้กำลังใจเป็นอย่างดีในการทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ข้อบกพร่องอันเกิดจากงานวิจัยครั้งแรก ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ปัญหาวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมุติฐานการวิจัย.....	11
วิธีการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
การนำเสนอรายงานการวิจัย.....	15
บทที่ 2 แนวความคิดในการวิจัย.....	17
การซื้อเสียงเลือกตั้ง.....	18
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรม	
ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของคนต่างวัย.....	33
ผลงานที่เกี่ยวข้อง.....	53
สรุป.....	57
บทที่ 3 วิธีการวิจัย.....	58
แบบแผนการวิจัย.....	59

	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
	วิธีการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 4	หน่วยที่ใช้ในการศึกษา.....	70
บทที่ 5	ทัศนคติและพฤติกรรมต่อการซื้อเสี่ยง.....	84
	แบบแผนทัศนคติและพฤติกรรมที่มีต่อการซื้อเสี่ยง	
	ของคนต่างวัย.....	106
	ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมกับทัศนคติและพฤติกรรม	
	ที่มีต่อการซื้อเสี่ยงเลือกตั้งของคนต่างวัย.....	110
	สรุป.....	123
บทที่ 6	บทสรุปและเสนอแนะ.....	125
	บรรณานุกรม.....	134
	ภาคผนวก.....	144
	ประวัติผู้เขียน.....	153

สารบัญรูปประกอบ

รูปที่	หน้า	
1.1	กรอบความคิดในการวิจัย	13
2.1	กระบวนการซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง	26
2.2	ระดับอิทธิพลของตัวการที่มีต่อบุคคล	48
2.3	แบบแผนอุดมการณ์กับอายุ	51
3.1	แบบการวิจัย	59
5.1	ค่านิยมและความเชื่อของชาวเชียงใหม่ที่เอื้ออำนวย ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้ง จำแนกโดยเพศ ควบคุมโดยอายุ	112
5.2	ค่านิยมและความเชื่อของชาวเชียงใหม่ที่เอื้ออำนวย ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้ง จำแนกโดยระดับการศึกษา ควบคุมโดยอายุ	114
5.3	ค่านิยมและความเชื่อของชาวเชียงใหม่ที่เอื้ออำนวย ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้ง จำแนกโดยระดับรายได้ ควบคุมโดยอายุ	116
5.4	ค่านิยมและความเชื่อของชาวเชียงใหม่ที่เอื้ออำนวย ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้ง จำแนกโดยที่อยู่อาศัย ควบคุมโดยอายุ	118
5.5	ค่านิยมและความเชื่อของชาวเชียงใหม่ที่เอื้ออำนวย ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้ง จำแนกโดยศาสนา ควบคุมโดยอายุ	120
5.6	ค่านิยมและความเชื่อของชาวเชียงใหม่ที่เอื้ออำนวย ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้ง จำแนกโดยอาชีพ ควบคุมโดยอายุ	122

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	พัฒนาการของบุคคล 43
3.1	ประชากรของจังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามวัย 61
3.2	คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 63
3.3	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรด้านค่านิยมและความเชื่อเชิงวัฒนธรรมเกี่ยวกับการซื้อเสียง (เมตริกซ์สหสัมพันธ์) 67
4.1	ประชากรจำแนกตามหมวดอายุ 72
4.2	ข้อมูลผู้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งของจังหวัดเชียงใหม่ 75
5.1	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมมองความเชื่อทางศาสนา 88
5.2	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของอำนาจเงิน 90
5.3	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมมองของอิทธิพลของอำนาจในสังคม 94
5.4	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมมองเกี่ยวกับการนับถือบุคคลและอุดมการณ์ 96
5.5	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมมองเกี่ยวกับการเคารพผู้อาวุโส 98
5.6	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมมองของอิทธิพลของความรักพวกพ้อง 100
5.7	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมมองของอิทธิพลของความกตัญญู 102

5.8	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสี่ยงเลือกตั้ง ของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมมองการขาดความกระตือรือร้น ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง	103
5.9	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสี่ยงเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่าง โดยสรุป	105
5.10	ค่านิยมและความเชื่อที่มีต่อการซื้อเสี่ยงเลือกตั้ง จำแนกตามวัย	108